

Kwakkelende sociaaldemocraten

Terugtrekken voorzitter Platzeck symptomatisch

Achtergrond - 20 april 2006

(20 april, 2006) Terwijl de CDU onder Angela Merkel aan zelfbewustzijn heeft herwonnen, ziet de SPD zichzelf geconfronteerd met de last van het verleden. Niet alleen heeft zij de nederlaag van de regering Schröder te verwerken: de partij is al veel langer haar gezicht kwijt. Het terugtrekken van partijvoorzitter Matthias Platzeck is wat dat betreft symptomatisch.

Hoewel andere partijen met vergelijkbare problemen te maken hebben - met name de christen-democratische CDU heeft door de voortschrijdende secularisatie haar koers opnieuw moeten bepalen - hebben de sociaaldemocraten momenteel het meest te lijden onder profileringsproblemen.

De huidige generatie SPD-voorzitters bijt haar tanden stuk op de taak, de onder Schröder ingeslagen hervormingskoers voort te zetten en tegelijkertijd het sociale karakter van de partij in ere te houden. Zeven jaar regeren zijn de SPD wat dat betreft niet in de koude kleren gaan zitten.

Na haar tweede regeerperiode - die de partij vooral te danken had aan het succes van haar coalitiepartner, Die Grünen - verloor de SPD haar kiezerspubliek onder andere aan de pas opgerichte Linkspartei. Ook hier steekt trouwens een licht gevoel van déjà vu de kop op: begin jaren tachtig was het nog de nieuwe groene partij, die leden wegsnoepte bij de moegeregeerde SPD.

Deze herhaling van de geschiedenis doet vermoeden dat de sociaaldemocraten het met een structureel probleem in het concept van hun partij te maken hebben. Zij ontleenen hun regeringsmacht aan de grote massa, maar deze straft hen bij elk compromis, dat zij al regerend aangaan, genadeloos af.

Cyclus

Niet alle problemen waarmee de SPD nu worstelt, zijn evenwel typisch sociaaldemocratisch. Nog niet al te lange tijd geleden was het de CDU die de wonden van een lange regeerperiode moest likken, die met moeite nieuwe gezichten bij hun ideeën kon vinden en die haar positie maar nauwelijks kon bepalen. Nu verkeert de SPD in die benarde positie.

In het huidige politieke landschap, waarin ideologische tegenstellingen niet langer bepalend zijn, is het niet uitgesloten dat deze cyclus zich over een paar jaar herhaalt. Maar momenteel profiteren de christendemocraten van de alom sterker wordende roep om traditionele normen en waarden en van het succes van Merkel als kanselier. De SPD daarentegen is gedwongen om haar structurele problemen onder ogen te zien.

Carina de Jonge promoveert in München en schrijft regelmatig voor het Duitslandweb.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/1684/kwakkelende-sociaaldemocraten>